

8. osztály

6. óra

1. József Attila Születésnapomra című verséből idézünk egy versszakot. Oldd meg a hozzájuk kapcsolódó feladatokat!

„Lehettem volna oktató,  
nem ily töltőtoll koptató  
szegény  
legény.”

b) Húzd alá az első sorban a mondat állítmányát!

c) A „lehettem volna” igealak milyen idejű és módú?

.....

2. Jelöld a tanult aláhúzással a mondatokban az állítmányt, az alanyt és a tárgyat!

a) Megtanultunk mondatokat elemezni.

b) Ismét meg fogom látogatni a barátomat.

c) Nem jó farkast emlegetni.

d) Melyik mondatban van a tárgynak tárgya? Írd a mondat betűjelét a pontvonalra!

A megfelelő mondat betűjele: .....

3. Írd a mondat melletti pontozott vonalra az adott mondat állítmányát!

A) A húgod biztos tudta volna a választ. ....

B) A szobádban jó helye lenne ennek a polcnak. ....

C) Már nem fogom elérni a vonatot. ....

D) A hegyre vezető út nagyon meredek volt. ....

E) Legyél erős! .....

Az alábbi mondat alapján állapítsd meg, hogy a következő két állítás igaz, hamis vagy nem dönthető el a válasz! A megfelelő választ húzd alá!

**Az osztály az idén már nem megy többször kirándulni.**

→ I. Az osztály még szeretett volna kirándulni az idén.

igaz                  hamis                  nem dönthető el

→ II. Az osztály az idén már volt kirándulni.

igaz                  hamis                  nem dönthető el

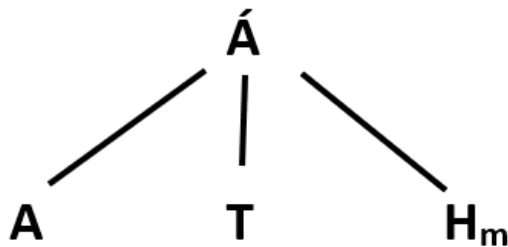
4. Húzd alá a megfelelő módon az alábbi mondatok alanyát és állítmányát!

A) Éva kifejezően tud verset mondani.

B) De alaposan meg kell tanulnia a szöveget.

C) Ő a vers elejét jegyzi meg könnyebben.

A fentiek közül melyik mondat ábrája az alábbi? Írd a pontozott vonalra a megfelelő mondat betűjelét!



5. Alakítsd át a mondatot úgy, hogy az állítmánynak határozott tárgya legyen!

**Délután fákat metszünk.** .....

6. A következő mondatokban mely szavak töltik be a **tárgy** mondatrészi szerepét? Karikázd be ezeket! Vigyázz, a hibásan bekarikázott szavakért pontlevonás jár!

a) A sült csirke maradékát eltettük másnapra.

b) Engem sem a gólya költött!

c) A kölcsönkért könyvet ne felejtsd el visszaadni!

7. Húzd alá az alábbi idézetekben az állítmányt, és állapítsd meg a fajtáját is!

„Még nyílnak a völgyben a kerti virágok...”

„A tudósok mind szegények.”

„Én magyar nemes vagyok.”

„Sűrűt setét az éj...”

8. Javítsd ki azokat mondatokat, amelyekben nyelvhelyességi hibát találsz!

A Kőszívű ember fiai Jókai Mór regényei.

.....

Húgom és én segíték otthon a takarításban.

.....

A Kanári-szigetek kedvelt üdülőhely.

.....

Öcsém a barátjával futballozni mentek.

.....

Az Amerikai Egyesült Államok is elítéli a terrorizmust.

.....

A szívem és mindkettőnk esze azt követelik meg.

.....

A struccok Afrikában él.

.....

A füzetek a szekrényben vannak.

.....

9. Elemezd az alábbi mondatokat a tanult módon! Készíts ágrajzot is!

Szeretnék szénét hallgatni.

A vihar kidöntötte a fákat.

Akarsz mondani valamit?

Nyújtsd ide a tollad!

Fogd a kezem!

Nem szeretek hazudozni.

10. Keresd meg az állítmányt és az alanyt! Állapítsd meg a szófajukat is!

	Állítmány – szófaja	alany – szófaja
A Duna hazánk legnagyobb folyója.	.....	.....
Szeretnék szántani...	.....	.....
Ez már sok!	.....	.....
Jutka kissé meggondolatlan kislány.	.....	.....
Pozsony szép város.	.....	.....
Ez nem sárga.	.....	.....

Szövegértés

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget, majd válaszolj a kérdésekre!

### A képregényről

A magyar kultúrában nem mindig volt jelentős szerepe a képregényeknek. Amikor megjelentek a történeteket rajzok sorozatában elbeszélő füzetecskék, elsősorban a legfiatalabb korosztály számára készültek.

A világ más tájékán azonban már megjelenésekor nagy jelentősége volt a képregénynek a tömegek kulturális igényének a kielégítésében, vagy ahogy külföldön nevezik, a *comics*-nak. Nyugat-Európában vagy még inkább az Amerikai Egyesült Államokban hódított és hódít még manapság is ez a műfaj.

Hogy milyen erőteljesen befolyásolta a tömegek ízlését, világlátását a képregény, jól példázza Fritz Langnak, a fasizmus elől az USA-ba emigrált német rendezőnek az esete. Lang olyan közönségfilmet akart készíteni, amely az amerikai kultúrában, történelemben gyökerezik, ehhez viszont nem Amerika történelmével foglalkozó tudományos munkákat olvasott, hanem *comics*-okat, képregényeket. Ugyanis az amerikaiak tudatában saját történelmükről nem a tudomány által feltárt tények éltek, hanem a képregényekben megjelenített történelemkép.

A képi mesélésnek a távoli múltba nyúlik a története. Gondoljunk a régi keleti kultúrákra, a sumér, asszír képi ábrázolásra vagy az írás kezdeti formáira, a képírásra, amikor leegyszerűsített ábrák rajzolásával rögzítették az emberek a mondandójukat. A görög vázafestészet istenek és hősök tetteinek megőrkítésében összefüggő történeteket mesél el. Monumentális előzménye – egyik őse – a képregényeknek a híres Bayeux-i faliszőnyeg, amely majdnem hetven méter hosszúságú, és Hódító Vilmos történetét ábrázolja 58 epizódban.

A könyvnyomtatás feltalálásával a képi ábrázolás elterjedésének új útja nyílt meg, a képek sokkal könnyebben voltak sokszorosíthatók. A képregények elterjedésében azonban az igazi áttörést a napilapok hozták. Az amerikai újságokban kezdettől fogva hatalmas szerepe és tere volt az illusztrációknak. A képes vasárnapi melléletek érték el a legnagyobb sikert. Ezek a melléletek folytatásokban közöltek kalandos képtörténeteket. Amelyik lap a legkedveltebb illusztrátort dolgoztatta, bizvást számíthatott nagyszámú olvasóközönségre.

(Karácsony András nyomán)

- a) A megfelelő szövegrész kikeresésével határozd meg a képregény fogalmát!

.....

.....

b) Igazak vagy hamisak a szöveg alapján az alábbi állítások? Húzd alá a megfelelőt!

I. A képregényeknek a tömegek művelésében semmi szerepe nincs.

igaz                      hamis

II. Az ókori kultúrákban már fellelhető a képregények előzménye.

igaz                      hamis

III. Az amerikai képregények hitelesen ábrázolták a tudomány által feltárt történelmi tényeket.

igaz                      hamis

IV. Az amerikai újságoknak üzleti szempontból is fontossá vált, hogy sorozatban közöljenek *comics*-okat.

igaz                      hamis

c) A szöveg szerint melyik alkotás a legnagyobb előzménye a képregényeknek?

.....

d) Mit jelent az, hogy a könyvnyomtatás új utakat nyitott a képi ábrázolás elterjedésének?

.....

e) A műfaj megjelenésekor kiknek szánták elsősorban a képregényeket hazánkban és az USA-ban?

hazánkban: .....

USA-ban: .....

Mit jelent az illusztrátor szó? .....